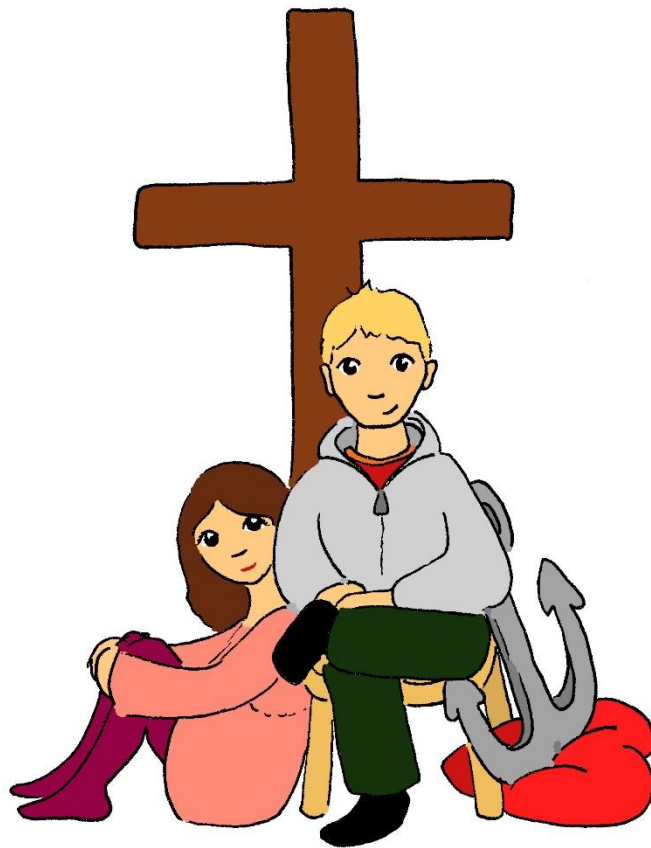

PAAVALIN SEURAKUNTA
RIPPIKOULUTYÖN PAIKALLISSUUNNITELMA
2022-2024

SISÄLLYS

1. Johdanto	4
2. Toimintaympäristö.....	5
3. Yhteisö.....	7
3.1. Nuori seurakuntalaisena.....	7
3.2. Rippikoulu koko perheen yhteisenä asiana	7
3.3. Rippikoulu koko seurakunnan tehtävänä.....	8
4. Rippikoulun rakenne ja tavoitteet	10
4.1. Rippikouluinfot ja ilmoittautuminen	10
4.2. Rippikoulustartti	10
4.3. Kotiseurakunnan toimintaan osallistumisjakso	11
4.4. Rippikoulun intensiivijakso	12
4.5. Konfirmaatio.....	13
4.6. Isostoiminta osana nuorten toimintaa	15
5. Rippikouluopetus	17
5.1. Opetuksen lähtökohtia	17
5.2 Yhdessä tekemisen ja olemisen merkitys.....	17
5.3. Oppimisen välineet.....	18
5.4. Tekniikka ja sosiaalinen media.....	19
5.5. Jumalanpalvelus	20
5.6. Musiikki	21
6 Muita rippikoulujen toteutukseen vaikuttavia asioita	23
6.1. Turvallisemman tilan periaatteet.....	23
6.2. Vihreät riparit.....	23
6.3. Liikkuva seurakunta	25
Kirjallisuutta ja materiaalia	26

Liitteet

Liite 1. Leiriläisen osallistajakortti ja valokuvauslupa

Liite 2. Paavalin seurakunnan leirijumalanpalveluksen käsiohjelma

Liite 3. Esimerkki leiririppikoulun viikko-ohjelmasta

Liite 4. Esimerkki päivärippikoulun viikko-ohjelmasta

Liite 5. Kysely nuorten kysymyksistä

1. Johdanto

Paavalin seurakunnan rippikoulun paikallissuunnitelma on laadittu piispankokouksen hyväksymän rippikoulusuunnitelman 2017 (RKS 2017) pohjalta. Paavalin rippikouluja kehitetään jatkuvasti. Kehitystyöhön osallistuvat rippikoululaiset ja heidän perheet erilaisten palautekyselyiden kautta.

Tässä paikallissuunnitelmassa korostuvat erityisesti yhteys rippikoululaisten kohteihin. Rippikoulun paikallissuunnitelma päivitetään kolmen vuoden välein. Vuosisuunnitelma tehdään osana toimintasuunnitelmaa, johon kootaan tiedot tulevista rippikouluryhmistä.

Paavalin seurakunnan rippikouluja toteuttaa seurakunnan pappeja, nuorisotyönohjaajat, varhaiskasvatuksen työntekijät, kanttori ja kausityöntekijöinä toimivat kirkon alan opiskelijat (sosionomi kirkon nuorisotyönohjaaja, yhteisöpedagogi kirkon nuorisotyönohjaaja, sosionomi diakoni, teologian opiskelija). Apparit eli apuohjaajat ovat vähintään 18 vuotta täyttäneitä, isostoiminnassa mukana olleita nuoria aikuisia. Osa apuohjaajista on koulutettu rippikoulun yövalvontatehtäviin.

Tämä paikallissuunnitelma on päivitetty maaliskuussa 2022.

Ann-Marie Ahlsten, nuorisokasvatuksen tiimin lähiesihenkilö

2. Toimintaympäristö

Paavalin seurakunta sijaitsee meren rannalla Helsingin kantakaupungissa. Siihen kuuluvat Vallilan, Hermannin, Itä-Pasilan, Kumpulan, osin Vanhankaupungin, Toukolan ja Arabianrannan kaupunginosat sekä osa Kalasatamaa. Seurakunnan alueella on kaksi peruskoulua: Arabian peruskoulu (1.-9.-luokat) sekä Vallilan ala-aste (1.-6.-luokat). Vallilan ala-asteelta siirrytään yläkouluun Aleksis Kiven peruskouluun, joka sijaitsee Kallion seurakunnan alueella. Lisäksi rippikouluun tulevista nuorista osa käy Käpylän peruskoulua, Käpylän yhtenäiskoulua tai on koulussa eri puolilla Helsinkiä esimerkiksi musiikki-, tai liikuntaluokalla.

Paavalin seurakunnan alueen asui vuoden 2021 lopussa 31 741 ihmistä, joista seurakunnan jäseniä oli 13 757. Vuosina 2022-2024 rippikouluikäisiä seurakuntalaisia on 92-106 (luku tarkastettu 22.3.22). Näiden vuosien jälkeen rippikouluikäluokka näyttää kasvavan hetkellisesti noin 20 nuorella vuosiksi 2025-2026. Rippikouluikäluokasta Paavalin seurakunnan rippikouluihin osallistuvien nuorten määrä vaihtelee vuosittain. Vuosittain rippikouluun osallistuu myös alueella asuvia, kirkkoon kuulumattomia nuoria. Mahdollisuuksien mukaan rippikouluryhmistä tarjotaan paikkoja myös Paavalin seurakunnan alueen ulkopuolella asuville nuorille; tästä esimerkkinä Arabian peruskoulun koulualue, jonka mukaan osa nuorista asuu Malmin seurakunnan alueella. Laji- ja järjestöripareille osallistuvia nuoria on vuosittain noin 4-10, jotka tutustuvat ja osallistuvat kevään aikana Paavalin seurakunnan toimintaan.

Pääsääntöisesti rippikouluun tullaan sinä vuonna, jona täytetään 15 vuotta ja heille lähetetään kutsukirje. Paavalissa rippikoulukutsu lähetetään myös niille nuorille, jotka eivät ole käyneet riparia oman ikäluokkansa kanssa meillä tai muualla. Riparille osallistuu vuosittain myös 14- ja 16-vuotiaita nuoria, jotka ovat aloittaneet koulun eri aikaan kuin oma ikäluokkansa ja tulevat rippikouluun ollessaan 8. luokalla.

Alueella asuvat nuoret ovat moninainen joukko. Harrastukset ja harrastamattomuus, vaikuttaa vapaa-ajanviettopoihin. Nuoret ovat tiedostavia. Osa nuorista toimii aktiivisesti tärkeiksi kokemien asioiden eteen. Nuoret maailmassa, jossa

sosiaalinen media on osalle nuorista merkittävässä asemassa. Seurakunnan alueella toimii Arabian nuorisotalo, joka kokoaa nuoria toiminnassaan. Lisäksi alueella sekä sen ulkopuolella hyvien kulkuyhteyksien päässä on lukuisia harrastus- ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksia.

Leirivuorojen jakaminen tehdään keskitetysti seurakuntayhtymän toimesta. Leiripaikkojen jako pyritään tekemään mahdollisimman tasapuolisesti matkojen ja paikkojen suhteen. Samalla kiintymistä tiettyihin leiripaikkoihin välttämättä pääse tapahtumaan. Päiväriparin kiinnostus alueella näyttää ainakin tällä hetkellä kasvaneen. Päiväriparin ryhmä on leiririparia pienempi. Vuonna 2021 pidettiin rovas-tikunnallisesti päivärippikoulu, jonka toteutusvastuussa oli Paavalin seurakunnan kanssa Töölön seurakunta. Päivärippikoulun toteuttamista yhdessä kannattaa jatkossakin pohtia, mikäli seurakuntien tarpeet kohtaavat.

3. Yhteisö

3.1. Nuori seurakuntalaisena

Rippikoulun keskiössä on nuori. Rippikoulun suunnitelmien, rakenteiden, toiminnan ja tavoitteiden tulee palvella hänen kasvuaan kristittyinä elämiseen. Nuori on aktiivinen toimijana omassa elämässään. Nuoruudessa ystävillä ja erilaisilla yhteisöillä on erityinen merkitys. Ryhmän ulkopuolelle jäämisestä ja yksinäisyydestä on lähes kaikilla nuorilla omakohtainen kokemus.

Rippikoulussa nuorelle tarjotaan mahdollisuus hahmottaa omaa tehtäväänsä kirkon ja ympäröivän yhteiskunnan jäsenenä. Rippikoulun tehtävänä on toivottaa tervetulleeksi mukaan omana itsenään. Rippikoulu pyrkii varustamaan niillä taidoilla, joita tulevaisuudessa tarvitaan elämiseen kristittyinä tässä maailmassa. Seurakunnan jäsenyyttä ja sen merkitystä on tänä päivänä sanoitettava luontevasti ja tulevaisuuteen katsoen.

Nuorten ja heidän perheidensä tarpeet ja toiveet rippikoulusta on yhä yksilöllisempiä. Etäopetusjaksot ja rajoitukset ovat entisestään lisänneet sosiaalisiin tilanteisiin liittyvää jännitystä. Rippikouluissa aikuisten, isosten ja apuohjaajien yksi tehtävä on auttaa tutustumisessa ja ryhmään tulemisessa. Seurakunta on osalle nuorista ja perheistä ennestään vieras toimintaympäristö, jonka kieltä ja tapoja ymmärtääkseen tarvitaan ohjausta ja auki selittämistä

3.2. Rippikoulu koko perheen yhteisenä asiana

Rippikoulu on koko perhettä koskettava ajanjakso. Rippikoululaisten perheitä kutsutaan mukaan rippikoulun infotilaisuuteen syksyllä ja kevään vanhempainiltoihin. Rippikoulua koskevista asioista informoidaan nuoren lisäksi huoltajia. Rippikoululaisten läheisiä kannustetaan osallistumaan myös siten, että yhden kotiseurakunnan toimintaan osallistumisjakson vapaavalintaisista käynneistä voi nuoren puolesta tai yhdessä tämän kanssa suorittaa huoltaja, kummi tai muu läheinen ihminen.

Rippikoulu kiinnostaa huoltajia. Aktiivinen yhteydenpito seurakunnan puolelta madaltaa kynnystä olla yhteydessä nuoreen liittyvissä asioissa. Yhteydenotot ja kohtaamiset eri tilanteissa antavat mahdollisuuden huoltajille ja rippikoulutyötä tekeville tutustua toisiinsa. Mikäli vanhempainiltoja ei ole mahdollista järjestää voi vaihtoehtona olla vanhempainvarttipuhelut, joissa käydään läpi tärkeä rippikoulu koskevat asiat. Konfirmaation jälkeen lähetetään huoltajille koko rippikouluuika koskeva palautekysely.

3.3. Rippikoulu koko seurakunnan tehtävänä

Rippikoulu on koko työyhteisöä koskettava asia. Tavoitteena on toteuttaa rippikoulut osana seurakunnan kasvatustyötä. Rippikoulu koskee kaikkia työntekijöitä, vapaaehtoisia ja seurakuntalaisia ja kutsuu heitä mukaan rippikouluun ja rippikoululaisten elämään. Näin rippikoululainen saa huomattavasti laajemman kuvan siitä, millainen toimintaympäristö ja yhteisö seurakunta on. Työntekijät voivat olla mukana kaupunkipäivissä ja seurakuntaan tutustumisen jaksolla, mutta myös rippikoululeireillä.

Esimerkkinä seurakunnan työntekijöiden monipuolisesta osallistumisesta rippikoulutyöhön on diakoniatyöntekijöiden ja varhaiskasvatuksen työntekijöiden osallistuminen rippikoulun pitämiseen. Kanttori tarjoaa ammattitaitonsa musiikin saralta etenkin kaupunkipäivien aikana. Rippikoulutyöhön osallistuvilta vaaditaan kykyä kokeilla uutta, soveltaa, ihmetellä ja halua olla nuorille tärkeiden kysymysten äärellä. Ehkä Paavalin rippikouluissa on tulevaisuudessa mukana myös aikuisia seurakuntalaisia vapaaehtoistehtävissä.

Rippikoulusta vastaavan työntekijän tehtävänä on perehdyttää muita työntekijöitä nykyaikaiseen rippikoulutyöhön ja sen toimintatapoihin. Työntekijät kehittävät jatkuvasti uusia konkreettisia tapoja toimia kristillisenä kasvattajana. He myös motivoivat ja kannustavat muita työntekijöitä rippikoulutyöhön osallistumisessa. Kevätkaudella järjestetään tapaamisia sekä kaikkien rippikouluun osallistuvien työntekijöiden kesken, että yksittäisillä rippikoulutiimeillä. Näissä tapaamisissa

tutustutaan toisiimme ja sovitaan yhteisistä pelisäännöistä. Seurakunnassa tulee huolehtia, että rippikoulun pitämiseen on tarvittavat henkilöstöresurssit.

Rippikoulutiimit sovitaan lokakuussa olevan rippikouluilmoittautumisen jälkeen. Tällöin on selvillä ryhmät ja ryhmien erityistarpeet. Ensi työntekijätiimeistä keskustellaan työyhteisössä, jonka jälkeen tiedetään kausityöntekijöiden tarve.

4. Rippikoulun rakenne ja tavoitteet

4.1. Rippikouluinfot ja ilmoittautuminen

Paavalin seurakuntaan kuuluville rippikouluikäisille nuorille ja heidän huoltajilleen lähetetään syyskuussa kutsukirje rippikouluun. Kirje sisältää tiedot seuraavan vuoden rippikouluista ja niiden ajankohdista Paavalin seurakunnassa, ilmoittautumisohjeet sekä kutsun huoltajien infotilaisuuteen. Syksyllä pidetään myös Arabian peruskoulun 8. luokan uskonnotunnilla ripari-info, jossa kerrotaan eri vaihtoehtoista ja vastataan nuorten kysymyksiin.

Tiedot rippikouluista löytyvät Paavalin seurakunnan nettisivuilta ja niistä tiedotetaan myös sosiaalisessa mediassa. Rippikouluihin ilmoittaudutaan lokakuussa nettisivujen kautta. Seurakunnassa ilmoittautumiset käsitellään Innofactor Prime-ohjelmiston avulla. Ennen rippikoulujakoa lähetetään tarvittaessa vielä muistutuskirje ilmoittautumisesta, jos ilmoittautumisia tuntuu puuttuvan merkittävästi. Rippikoulujako tehdään marraskuussa, ja perheille lähetetään sähköpostitse tieto nuoren rippikouluryhmästä marraskuun loppuun mennessä.

4.2. Rippikoulustartti

Rippikoulustarttin tavoitteita ovat:

- yhteisen rippikouluvuoden ja ryhmään tutustumisen aloittaminen
- jumalanpalvelukseen osallistuminen ja tutustuminen.

Paavalin seurakunnan rippikoulut alkavat yhteisessä riparistartissa tammi-kuussa. Rippikoulustarttin tavoitteena on aloittaa rippikouluvuosi yhdessä. Se tapahtuu toiminnallisella tavalla ja tutustuttaa nuorta omaan rippikouluryhmäänsä.

Riparisunnuntai alkaa uusien rippikoululaisten messu- ja ehtoollisopetuksella. Sen jälkeen nuoret ja heidän vanhempansa osallistuvat messuun ja halutessaan myös ehtoolliselle yhdessä ryhmän tai perheenjäsenen kanssa. Messuun kutsutaan myös perheet, kummit, isovanhemmat ja muut läheiset. Messun jälkeisessä

kokoontumisessa tutustutaan omaan ryhmään ja kevään ohjelman sisältöön. Rippikoulusunnuntauissa nuoret pääsevät äänestämään, miltä heidän rippiraamattu näyttää. Valintaan vaikuttamalla seurakunnalta lahjaksi saatavasta rippiraamattusta tuntui enemmän omalta. Muu rippisunnuntain ohjelma suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä isostoiminnassa mukana olevien nuorten kanssa.

4.3. Kotiseurakunnan toimintaan osallistumisjakso

Kotiseurakuntaan osallistumisjakson tavoitteita ovat, että nuori:

- osallistuu ja tutustuu Paavalin seurakunnan nuorten toimintaan ja isosiin, apuohjaajiin ja ripareiden aikuisiin,
- tutustuu jumalanpalvelukseen ja saa mahdollisuuden osallistua ehtoolliselle,
- tutustuu omaan rippikouluryhmään / muihin laji- ja järjestörippikouluihin osallistuviin,
- näkee monipuolisesti seurakunnan elämää

Kotiseurakunnan toimintaan osallistumisjakson ohjelma sisältää osallistumista messuihin, vapaavalintaisiin tapahtumiin ja nuorten toimintaan. Kotiseurakuntajakso on samanlainen sekä Paavalin omilla ryhmillä, että laji- ja järjestörippikouluihin osallistuville. Laji- ja järjestöriparilaiset osallistuvat toimintaan yhdessä jonkin Paavalin oman rippikouluryhmän kanssa.

Isosten ja apuohjaajien rooli rippikoululaisten seurakuntaan osallistumisjaksossa on merkittävä. He suunnittelevat ja toteuttavat yhdessä työntekijöiden kanssa kevätkauden nuorteniltojen ohjelmaa. Seurakunnan toimintaan osallistumisen myötä rippikoululaisilla, isosilla, apuohjaajilla ja ripareiden työntekijöillä on jo ennen leirijaksoa mahdollisuus oppia tuntemaan toisiaan.

Kotiseurakunnan toimintaan osallistumisjakson ohjelma:

- Jumalanpalvelukseen osallistuminen ryhmänä 1-3
- Paavalin seurakunnan TOIVO- ja RENTOnuorteniltoihin osallistuminen,
- Kaksi vapaavalintaista seurakunnan tilaisuutta. Tilaisuuksia voivat olla esimerkiksi pääsiäisen ajan jumalanpalvelukset, erityismessut, konsertti tai tapahtuma.

Kotiseurakunnan toimintaan osallistumisjakso käydään pääosin ryhmänä, jolloin ryhmän työntekijä merkitsee läsnäolijat. Käynneistä laitetaan nuorille muistutusviestin 1-3 päivää ennen tapaamista. Vapaavalintaisista käynneistä lähetetään viesti riparin vastaavalle työntekijälle. Viestiin on mahdollista liittää mukaan myös kuvia.

Kevään aikana ryhmän vastaava työntekijä kysyy nuorten kuulumisia riparitapaamisten välillä. Näiden viestien myötä syntyy välillä mukavia keskusteluja nuorten kanssa, eli ne ovat rakentamassa tuttavuutta oman leirin työntekijän ja riparilaisen välillä.

4.4. Rippikoulun intensiivijakso

Intensiivijakson tavoitteena on, että nuori

- saa olla oma itsensä ja kokee olevansa hyväksytty sellaisena kuin on
- etsii turvallisessa ympäristössä vastauksia oman elämänsä tärkeisiin kysymyksiin
- saa tukea kasvuunsa kristittyinä
- saa mahdollisuuden kokea pyhän kosketuksen omassa elämässään
- löytää tapoja olla ja elää Jumalan kasvojen edessä
- tuntee kolmiyhteisen Jumalan persoonien eri tehtävät
- kokee kuuluvansa rippikouluryhmään, kotiseurakuntaan ja koko maailmanlaajuiseen Kristuksen kirkkoon.

Rippikoulun tavoitteet on nostettu rippikoulusuunnitelma 2017 –asiakirjasta. Intensiivijakso alkaa kaupunkipäivällä keväällä ennen kesän intensiivijaksoa. Kaupunkipäivää seuraa yleensä leiri- tai päiväriparijakso. Leirijakson suosituspituus on 7 vuorokautta. Päiväriparijakson pituus vaihtelee 5-7 päivän välillä. Päiväriparin ohjelma rakennetaan leireiltä tutuista elementeistä. Jokaisella rippikoulupäivällä on teema, joka toistuu päiväohjelman eri osissa. Liitteinä on yksi esimerkki leiri- ja päivärippikoulujen ohjelmista.

Rippikoulun intensiivijakso on mahdollista räätälöidä myös yksityisrippikouluksi ja osittain osana ryhmää tapahtuvaksi. Yksityisrippikoululainen osallistuu pääsääntöisesti kotiseurakunnan toimintaan osallistumisjaksoon, kaupunkipäivään, konfirmaatioharjoitukseen ja konfirmaatioon jonkin rippikouluryhmän mukana. Myös yksityiskonfirmaatio on mahdollinen, jos se on nuoren ja perheen toive.

Saamme enenevässä määrin kyselyitä vaihtoehtoisista tavoista suorittaa rippikoulua erilaisista syistä johtuen. Pyrimme parhaamme mukaan räätälöimään rippikoulusta sellaisen, mikä on mielekäs tapa käydä ja sopii sen hetkiseen tilanteeseen. Päivärippikouluihin hakeutuu nuoria, joille pienemmässä ryhmässä toiminen on mieluisampaa tai joille harrastusten takia osallistuminen viikon leirille ei ole mahdollista.

Aikuisrippikouluja järjestetään Tuomiorovastikunnassa useamman kerran vuodessa ryhmämuotoisesti siten, että vastuu ryhmien järjestämisestä kiertää seurakuntien välillä. Paavalin seurakunta järjestää vuosittain yhden ryhmämuotoisen rippikoulun aikuisille. Lisäksi tarpeen mukaan järjestetään rippikouluja yksityisesti, jos ryhmämuotoinen ei ole sopiva vaihtoehto joko aikataulu tai muista syistä.

4.5. Konfirmaatio

Paavalin seurakunnassa on vakiintunut käytäntö, että konfirmaatiota vietetään intensiivijaksoa seuraavana sunnuntaina. Konfirmaatioon valmistaudutaan yh-

dessä nuorten kanssa jo intensiivijakson aikana. Rippikoulun lopussa konfirmaatio käydään yksityiskohtaisesti läpi kirkkosalissa ja jokaiselle valitaan sopiva alba. Konfirmaatioharjoituksessa on myös konfirmaatiokuvaus, tämä poistaa konfirmaatiopäivältä yhden lisäelementin ja mahdollistaa yhteiskuvan ottamisen, jos ryhmä on tarpeen konfirmoida useammassa tilaisuudessa. Yhteiskuvan lisäksi perheillä on mahdollisuus tilata valokuvaajalta yksityiskuvia. Yksityiskuvat otetaan kirkon tiloissa.

Intensiivijakson aikana nuoret ovat tutustuneet messun evankeliumitekstiin ja he osallistuvat konfirmaatiosaarnan tekemiseen ja toteuttamiseen. Nuoret ovat mukana messun suunnittelussa valitsemalla konfirmaatiolaulun, messun virret ja muuta musiikkia sekä laatimalla esirukouksen. Konfirmoitavista valitaan kulkueeseen kolme nuorta, jotka kantavat kulkueristiä ja -kynttilöitä. Rippikoululaiset saavat halutessaan toimia konfirmaatiomessussa esimerkiksi tekstinlukijoina ja muutoin soveltuvien osin eri tehtävissä. Myös isosilla ja apuohjaajilla voi olla messussa erilaisia tehtäviä kuten tekstien lukemista, kolehdinkeruuta tai ehtoollisella avustamista.

Konfirmaation keskipisteenä ovat konfirmoitavat nuoret, joita juhlietaan yhdessä koko seurakunnan voimin pääjumalanpalveluksessa. Konfirmoinnin jälkeen konfirmoidut nuoret esitellään seurakunnalle ja seurakuntaa pyydetään rukoilemaan heidän puolestaan. Konfirmaatiomessussa otetaan huomioon sen ainutkertainen luonne monelle messuun osallistuvalla, harvoin kirkossa käyvälle ihmiselle. Konfirmaatiomessun kulkua voi seurata käsiohjelmasta. Paavalin seurakunnan konfirmatioita varten on tehty oma käsiohjelma, joka on muokattavissa konfirmaatiokohtaisiksi.

Nuori valitsee yhden kummeistaan tai jonkun muun läheisen kulkemaan rinnallaan alun ristikulkueessa. Kummit osallistuvat nuoren siunaamiseen yhdessä työntekijöiden ja isosten kanssa. Kaikki nuoren kummit ovat tervetulleita siunaamaan nuorta. Kulkueeseen tulevia kummeja pyydetään saapumaan juhlapäivänä paikalle puoli tuntia ennen messun alkua. Yksi rippikoulun ohjaajista tapaa kum-

mit ja ohjeistaa heitä messun kulusta ja kummin tehtävistä messussa. Kulkueessa mukana oleville kummeille on varattu paikat konfirmoitavien takana olevista penkeistä.

Messun jälkeen nuorille jaetaan konfirmaatiotodistukset ja rippiraamatut, joihin isokset ovat kirjoittaneet muistoksi raamatunlauseen. Konfirmaation jälkeen nuoret poistuvat kirkosta kulkueena itsenäisesti, täysivaltaisina seurakunnan jäseninä.

Ennen konfirmaatiomessua konfirmoitavien huoltajilla on mahdollisuus kutsua leirin isosia, apuohjaajia ja työntekijöitä onnittelukäynnille rippijuhliin. Juhliin menosta sovitaan rippikoululaisten huoltajien kanssa työntekijän kautta.

Konfirmaation jälkeen rippikoulun työntekijät laativat rippikoulupäiväkirjan, josta käy ilmi rippikoulun käyneiden ja konfirmoitavien nimet ja määrä, rippikoulun toteuttamissuunnitelma liitteineen. Rippikoulupäiväkirjassa arvioidaan rippikoulun eri osa-alueiden tavoitteiden toteutumista. Rippikoulupäiväkirjaan lisätään valokuva niiden saavuttua. Päiväkirjan lisäksi osallistumis- ja konfirmaatiomerkinnot tehdään ilmoittautumisjärjestelmään, josta ne siirretään rajapinnan kautta kirkonkirjoihin. Rippikouluvuoden päätteeksi kaikista rippikouluista toimitetaan osallistujalista keskusrekisteriin arkistokappaleet.

4.6. Isostoiminta osana nuorten toimintaa

Paavalin seurakunnan nuorten toiminta koostuu nuortenilloista, leireistä, retkistä, nuorten messuista, ja isostoiminnasta. Nuorten ideat otetaan huomioon viikkotoiminnassa esimerkiksi niin, että he valitsevat nuorteniltojen aiheet. Nuorilta kanssa keskustellaan toiveista ja tarpeista isostoimintaan liittyen. Heitä tuetaan oma-aloitteiseen toimintaan ja annetaan heidän olla itse toimijoita.

Paavalin seurakunnassa nuoriso- ja rippikoulutyön toiminta tiivistyvät kolmeen sanaan - yhdessä ja erikseen: **Usko, Toivo ja Rento**.

Usko on jumalanpalvelus- ja hartauselämää, uskon, Jumalan ja elämän ihmettelystä yhdessä. Yhdessä valmisteltava ja toteutettava nuorten jumalanpalvelus ja hartauselämä on *Usko*-osuuden ydin.

Toivo on tekemistä, nuorten elämää koskevista teemoista keskustelua ja työskentelyä. Viikoittain tiistai-iltaisina Paavalinkirkolla on TOIVO-nuortenilta. *Rento* on yhdessäoloa, levähdyspaikkoja ja -hetkiä arjen keskellä. RENTO-nuorteniltoja järjestetään Paavalinkirkolla nuortentilassa parillisten viikkojen sunnuntaisin. Tässä nuortenillassa ohjelma on nimensä mukaisesti rentoa, musiikkia ja yhdessä olemista. Nuortenillat päättyvät Herran siunaukseen ja sisaruspiiriin.

Rento-osuuden vaikutus näkyy merkittävästi myös muussa nuorisotyössä. Se, että osataan olla yhdessä mahdollistaa uuden oppimisen, yhdessä tekemisen ja luottamuksen muodostumisen työntekijöiden ja nuorten välille. Tärkeää on, että osaamme olla yhdessä.

UskoToivoRento näkyy kaikessa nuorisotyössä: rippikoulujen päiväohjelmassa ja kevätjaksolla sekä myös nuortenleirien ohjelmassa ja isostoiminnassa.

Isostoiminta jakautuu syys- ja kevätkauteen. Syyskaudella painopiste on seurakunnan toimintaan ja erilaisiin tapahtumiin osallistumisessa sekä koulutuksellisissa illoissa. Kevätkaudella on koulutuksellinen leiri ja kesän rippikoulujen valmisteluun liittyvä viikonloppu kirkolla. Isokset ja apuohjaajat osallistuvat nuorteniltoihin ja muihin rippikoulutapaamisten järjestämisen erilaisiin tehtäviin.

Isostoimintaan kuuluu se, että isokset jatkuvasti kasvavat tehtävässään. Isokset ovat motivoituneita toimimaan vastuutehtävässään. On tärkeää, että leirijakson aikana ohjaajilla on aikaa myös isosille ja apuohjaajille. Raamiksien, ripariolympialaisten, iltaohjelmien ja muiden leirillä tapahtuvien ohjelmien valmistelussa ja toteuttamisessa isosten tukena ovat apuohjaaja ja ohjaajat.

5. Rippikouluopetus

5.1. Opetuksen lähtökohtia

Rippikouluopetuksen sisältö pohjautuu kirkon pitkään perinteeseen ja raamatullisen perustaan. Koulun uskonnonopetus puolestaan keskittyy yhä enemmän uskontotietoon ja uskontoon ilmiönä. Osa rippikouluun tulevista nuorista ei ole osallistunut koulun uskonnonopetukseen ja nuorten pohjatiedot kristinuskosta vaihtelevat suuresti.

Rippikoulun toiminta-ajatus on rippikoulusuunnitelma 2017 mukaan, että rippikoulu vahvistaa nuorten uskoa kolmiyhteiseen Jumalaan ja varustaa heitä elämään kristittyinä. Rippikoulu on kristittyinä elämisen opettelua ja siinä kasvamista. Jokainen nuori ja hänen kysymyksensä ja tapansa olla otetaan todesta.

5.2 Yhdessä tekemisen ja olemisen merkitys

Oppimista tapahtuu ihmisen elämässä koko ajan, niin rippikoulussakin. Oppimisen pohjalla on yhteisöllisyys. Rippikouluissa oppiminen on yhdessä pohtimista ja tekemistä. Tutustuminen ja yhteiset pelisäännöt edesauttavat myönteisen ja turvallisen ilmapiirin syntymistä. Luottamus, rentous ja uskallus heittäytyä mukaan ruokkivat toisiaan. Avainasemassa on monipuolinen yhdessä tekeminen ja oleminen. Intensiivijakson ohjelmassa on kiinnitetty huomiota yhdessä vietettävään aikaan. Nuoret kaipaavat läsnä olevia ja heistä aidosti kiinnostuneita aikuisia. Rippikoululaisten, isosten ja ohjaajien kesken muodostuu luottamus leikkien, pelaten ja jutellen. Se mahdollistuu vain, kun vietetään paljon aikaa yhdessä.

Isosryhmä on rippikoululaisen kotiryhmä ja sen lisäksi riparilla toimitaan myös eri tavoin jaetuissa ryhmissä. Eri ryhmät ja monipuoliset työskentelytavat edistävät oppimista ja auttavat nuoria käsittelemään tietoa. Eri ryhmien avulla tuetaan myös nuorten tutustumista toisiinsa. Opitun tiedon soveltaminen omaan ajatteluun on tärkeää, kun nuori rakentaa käsitystään Jumalasta, uskosta, seurakunnasta sekä suhteestaan näihin.

Intensiivijaksolla kokoonnutaan päivittäin isosryhmittäin raamiksiin. Raamiksissa käsitellään kymmentä käskyä, kaste- ja lähetyskäskyä, pienoisevankeliumi sekä konfirmaation saarnateksti. Raamikset pitävät sisällään raamatuntekstien luke- mista, tehtäviä ja keskustelua pienemmässä ryhmässä. Päivän loppupuolella ryh- mät kokoontuvat isosten johdolla oppimispäiväkirjatuokioon, jossa ryhmä palaa päivän teemoihin erilaisten kysymysten tai tehtävien avulla.

5.3. Oppimisen välineet

Jokainen Paavalin seurakunnan rippikoululainen saa oman Raamatun. Raamat- tua käytetään leirillä ja siihen kannustetaan tekemään merkintöjä esimerkiksi kir- joittaen ja ympyröiden. Yksi rippikoulun tavoitteista on, että nuori rohkaistuu lu- kemaan, tutkimaan ja tulkitsemaan Raamattua. Raamattuopetus antaa raken- nusmateriaalia oman maailmankuvan ja -katsomuksen luomiseen. Rippikoulussa oppimisvälineitä ovat Raamatun ja oman vihon lisäksi katekismus, virsikirja ja Nuoren seurakunnan veisukirja 2020. Omaan vihkoonsa nuori kokoaa muistiin- panoja, leirillä oppimaansa sekä kirjoittaa ajatuksiaan ja oivalluksiaan.

Ulkoläksyt jäsentävät rippikouluopetusta. Paavalin seurakunnan rippikoulussa ul- koläksyjä ovat Apostolinen uskontunnustus, kymmenen käskyä, isä meidän -ru- kous, Herran siunaus, kaste- ja lähetyskäsky, pienoisevankeliumi ja rakkauden kaksoiskäsky. Ulkoläksyistä osa käsitellään ja suoritetaan ryhmätehtävillä. Ulko- läksyjen opettelu jännittää melkein kaikkia rippikoululaisia. Ulkoläksyjen oppi- mista tukee niiden toistuminen leirin jumalanpalveluselämässä.

Nuoria mitataan jatkuvasti ulkopuolelta käsin heidän arjessaan. Lisäksi nuoret vertaavat itseään muihin. Ollakseen riittävän hyvä ja osaava, pitää nuoren osata ja tehdä paljon. Rippikoulussa on mielekkäämpää puhua loppukokeen sijaan opi- tun kertaamisesta. Opitun kertaamiselle on varattu reilusti aikaa ja siinä ovat käy- tössä kaikki oppimisvälineet. Viime vuosina rippikoulussa käytyjä teemoja on kerrattu Maailman kaikkeuden tietokilpailun avulla, jossa toimitaan joukkueittain ja se on yhteinen oppimistilanne.

5.4. Tekniikka ja sosiaalinen media

Rippikoulussa käytetään nuorten puhelimia oppimisen ja tiedonhaun välineinä. Kuvien ottaminen ja videoiden kuvaaminen ovat monelle luonteva tapa ilmaista itseä ja ajatuksia.

Paavalin seurakunnan rippikouluissa käytetään vaihtelevasti esimerkiksi seuraavia sovelluksia / sivustoja: WhatsApp, Instagram, Snapchat, YouTube, Seppo.io ja Kahoot. Rippikouluun osallistuminen ja mukana olo ei edellytä älypuhelimien omistamista ja sovellusten lataamista tai käyttämistä. Rippikouluissa voidaan käyttää erilaisia pelillisiä alustoja. Kirkkohallitus tarjoaa lisenssin Seppo.io alustan käyttöön, jonne on mahdollista rakentaa mm. erilaisia virtuaalisia ja paikkaa sidottuja rastiratoja. Lisäksi ennakkotietojen keräämiseen ja eri teemojen kertomisessa voidaan käyttää Kahoot –sivustoa.

Rippikoululaiset ja riparin vastaava työntekijä ovat yhteydessä toisiinsa pääsääntöisesti WhatsAppin kautta tai tekstiviestein. Aktiivinen viestittely on madaltanut rippikoululaisten kynnystä ottaa yhteyttä suoraan työntekijöihin rippikouluun ja sen tapaamiseen liittyvissä kysymyksissä. WhatsApp-ryhmiä ei perusteta, koska niissä puhelinnumerot ovat kaikkien ryhmänjäsenten saatavilla ja puhelinnumeroita on käytetty kiusaamiseen, joka on tapahtunut ryhmän ulkopuolella. Kaikki nuorista eivät myöskään käytä WhatsApp-sovellusta.

Leirijaksolla jokainen isosryhmistä saa vuorollaan käyttöönsä Paavalin seurakunnan nuorisotyön UskoToivoRento -tilin tunnukset Instagramiin ja Snapchatiin. Jokaisella isosryhmällä on tehtävä jakaa riparin arkea nuorisotyön sosiaalisen median kanavissa. Ennen kuvien julkaisua käydään keskustelua siitä, millaisia ja kenen kuvia on lupa julkaista. Ryhmät ovat innostuneet kuvien ja kuulumisten päivittämisestä ja samalla kaverit sekä kotiväki voivat nähdä ripariarkea.

5.5. Jumalanpalvelus

Jumalanpalveluselämä on osa rippikoulua. Se tarjoaa nuorelle yhden tavan olla ja elää Jumalan edessä. Sille varataan rippikoulun suunnittelussa ja toteutuksessa riittävästi tilaa ja aikaa. Jumalanpalveluksessa eletään todeksi myös sitä, mitä rippikoulun aikana opetellaan ja käsitellään.

Jumalanpalvelus- ja ehtoollisopetus alkaa rippikoulustartissa tammikuussa. Kotiseurakunnan toimintaan osallistumisjakson aikana nuoret saavat osallistua ehtoolliselle oman ryhmänsä ja ohjaajan kanssa. Nuoren osallistuminen ehtoolliselle ennen konfirmaatiota vahvistaa seurakuntayhteyttä jo kevään jakson aikana. Jumalanpalveluksesta voi tulla osa seurakuntayhteyttä nyt ja myöhemmin elämässä.

Jokaiseen kotiseurakunnan toimintaan osallistumisjakson tapaamiseen sisältyy hartaudellinen elementti. Nuorta tuetaan henkilökohtaisen hengellisen elämän hoitamisessa antamalla mahdollisuuksia Raamatun lukemiseen, rukoukseen, hiljentymiseen, musiikin kuunteluun ja mietiskelyyn.

Paavalin seurakunnan nuorten jumalanpalveluselämässä korostuu osallisuus. Nuorten omien jumalanpalvelusten lisäksi on tärkeää, että nuori saa osallistua myös seurakunnan yhteisiin pääjumalanpalveluksiin. Tavoitteena on, että pääjumalanpalvelusten ja nuortenmessujen välistä kuilua voitaisiin kaventaa. Rippikoululaisten osallistuminen seurakunnan yhteisiin jumalanpalveluksiin on otettava huomioon niiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

Rippikoulun monimuotoista jumalanpalveluselämä tukee se, että niissä paikoissa, joissa rippikoulua pidetään, on erillinen hartaus- ja jumalanpalvelustila. Mikäli leiripaikassa ei ole erillistä kappelia, rakennetaan alttari hartauksia ja jumalanpalveluksia varten esimerkiksi kynttilöitä ja symboleita hyödyntäen. Jumalanpalvelusten ja hartauksien pitopaikkana käytetään mahdollisuuksien mukaan myös ympäröivää luontoa.

Paavalin seurakunnan leirijumalanpalveluksissa on oma käsiohjelma (liitteenä) jota voidaan käyttää kaikissa leirin ja päiväriparin jumalanpalveluksissa. Leirijumis on laadittu konfirmaatiomessun pohjalta niin, että siitä on jätetty pois ehtoollisosio. Isosryhmät valmistelevat oman leirijumalanpalveluksensa isosten ja ohjaajien tuella osio kerrallaan. Jokainen ryhmä saa oman aiheensa Jeesuksen vertauksista ja tehtävät jaetaan ryhmän jäsenille niin että kaikki osallistuvat niin suunniteluun kuin toteutukseenkin.

Sunnuntaina vietetään messua leirillä tai osallistutaan paikallisen seurakunnan sunnuntain jumalanpalvelukseen. Toisen seurakunnan jumalanpalvelukseen osallistuminen auttaa näkemään yhtäläisyydet kotiseurakunnan jumalanpalvelukseen ja siihen, että jumalanpalvelus pohjautuu vanhaan kristilliseen liturgiseen perinteeseen.

Jumalanpalvelusten lisäksi leirillä vietetään yhdessä aamuhartaus, jossa voi olla esimerkiksi raamatunkertomus, tarina, ajatus, rukous ja musiikin kuuntelua. Aina ennen lounasta ja päivällistä siunataan ruoka yhteisellä ruokalaululla tai -rukouksella. Jokaisen päivän päätteeksi pidetään iltahartaus, joita vuorollaan pitävät ohjaajat, isokset ja apuohjaaja. Iltahartaus antaa mahdollisuuden rauhoittua päivän päätteeksi, olla hetki rauhassa, rukoilla ja hiljentyä pyhän äärellä. Iltahartauden lopuksi lausutaan yhdessä Herran siunaus.

5.6. Musiikki

Musiikilla on suuri merkitys ihmisten elämässä, arjessa ja juhlassa. Musiikin vahva asema kirkossa perustuu Raamattuun ja kirkon perinteeseen. Musiikki koskettaa, ja se kantaa ihmisen tunteja Jumalan luo. Rippikoulun kohdalla on merkittävää, että musiikki voi vaikuttaa positiivisella tavalla myös uskon syntyymiseen. Luterilaisen teologian mukaan Kristus on läsnä ja vaikuttaa myös laulettussa sanassa.

Musiikki on lähes poikkeuksetta tärkeä nuoren elämää. Musiikin avulla nuori voi vahvistaa itseluottamustaan ja kiinnittyä omiin ajatuksiinsa. Musiikin avulla on

mahdollista käsitellä tunteita ja muistoja, samaistua ryhmään ja kokea yhteenkuuluvuuden tunnetta toisten kanssa. Musiikki nähdään rippikoulussa yhtenä kasvamisen, etsimisen ja itsenäistymisen välineenä. Musiikkia käytetään monipuolisesti.

Rippikoulussa oppimista tapahtuu koko ajan, eikä oppiminen tietenkään rajaudu vain ohjattuihin tilanteisiin. Siksi myös musiikki on tärkeä osa niin kotiseurakunnan toimintaan osallistumisjaksoa kuin intensiivijaksoakin. Nuoret tutustuvat rippikoulun alusta alkaen virsi- ja veisukirjojen sisältöön laulamalla, soittamalla ja kuuntelemalla. Rippikoulun musisoinnissa halutaan korostaa, ettei taidoilla ole väliä, vaan jokainen nuori saa vapaasti toteuttaa musiikkia omilla lahjoilla. Ripäripäivään sisällytetään eri tavoin paljon musiikkia, päivässä on myös pelkkään musiikkiin varattuja aikoja kuten virsi- ja veisuvartit. Näiden aikana tutustutaan päivän aiheeseen liittyvään musiikkiin yhdessä laulamalla, soittamalla ja kuuntelemalla. Uusiin lauluihin tutustuttaessa laulamisen tukena voidaan käyttää mm. virsikirja.fi –sivuston esilaulettuja äänitteitä ja säestyksiä.

Seurakunnan tutustumisjakson aikana pidetään kanttorin oppitunti, jossa tutustutaan lähemmin kirkkomusiikkiin ja urkuihin soittimena. Paavalin seurakunnassa nuoria rohkaistaan aktiivisesti itse osallistumaan musiikin tuottamiseen niin kevään jumalanpalveluksissa, intensiivijaksolla kuin konfirmaatiossakin. Kokemus osoittaa, että musiikki tarjoaa monelle nuorelle mielekkään tavan osallistua seurakunnan toimintaan jatkossakin.

6 Muita rippikoulujen toteutukseen vaikuttavia asioita

6.1. Turvallisemman tilan periaatteet

Rippikouluissa ollaan sitouduttu turvallisemman tilan periaatteisiin, jotta kaikilla on omana itsenään mahdollisuus osallistua. Rippikouluryhmät laativat omat pelisäännöt muiden kanssa toimimiseen. Niiden laatiminen ohjeistetaan seuraavasti: Teidän tulee luoda säännöt, joita noudattamalla kaikkien on hyvä ja turvallista olla osa ryhmää.

Ihmisten ja sukupuolten moninaisuus näkyy myös rippikouluarjessa. Rippikoulun ensimmäisissä tapaamisissa kysytään kutsumanimet, jolla nuori haluaa tulla kutsumuksi. Rippikoulussa kiinnitetään huomiota käytettävään puheeseen, ettei sillä syrjitä tai loukata. Ohjaajien toimesta puututaan loukkaavaan ja toisten rajoja rikkovaan puheeseen ja käytökseen.

Majoitukseen liittyen nuoret saavat esittää jo hyvissä ajoin toiveen siitä, kenen kanssa haluaa majoittua. Majoituksen järjestelyissä otetaan huomioon toiveet. Leirikesköksissä majoitushuoneiden koot ovat vaihtelevia ja osassa huoneissa on omat wc- ja suihkutilat. Niissä leiripaikoissa, joissa on käytössä yhteiset suihkutilat, järjestetään suihkuvuorot siten, että kaikilla on mahdollisuus peseytyä leirin aikana rauhassa.

6.2. Vihreät riparit

Rippikoulun aikana on tärkeää vahvistaa nuorten myönteistä luontosuhdetta. Elämme maailmassa, jossa nuorten ilmastoahdistus on todellista. Vihreät riparit –toimintamallia on kehitetty vuosien varrella. Sen päätavoitteena on: Vahvistaa kristillistä ympäristökasvatusta, ekoteologiaa ja kestäväää elämäntapaa rippikoulussa ja isostoiminnassa.

Olemme sitoutuneet vihreät riparit toimintamalliin. Siihen kuuluu, että toimimme rippikoulussa ja isostoiminnassa siten, että

- Ilmastotoivo kasvaa ja elämän merkitykselliseksi kokeminen vahvistuu ilmastokriisin aikana.
- Monipuolinen ja nuorilähtöinen hengellinen elämäntapa toteutuu luonnon ja ympäristön mahdollisuuksia huomioiden
- Nuorten ympäristötunteiden käsittelylle annetaan riittävästi aikaa
- Kasvattajien ja nuorten luontosuhde ja kokonaisvaltainen käsitys ihmisestä osana luomakuntaa vahvistuvat
- Luonnossa liikkumista hyödynnetään osana oppimisympäristöjä
- Kestävä elämäntapa koetaan mahdollisuutena hyvään ja tasapainoiseen tulevaisuuteen

Vihreät riparit toimintaa ohjaavat seuraavat kriteerit:

- Luontokokemukset. Ihmetellään luontoa yhdessä. Ollaan ulkona ja liitetään luonto hartauksiin ja ohjelmaan.
- Ympäristötunteet Etsitään toivoa yhdessä sekä tarjotaan mahdollisuus jakaa ja käsitellä ympäristöasioihin liittyviä erilaisia tunteita.
- Luomakunnan pyhyys. Opitaan arvostamaan luomakunnan pyhyttä ja nähdään oma rooli osana Jumalan luomaa maailmaa. Tarjotaan mahdollisuuksia pyhyden kokemiseen hiljentymällä, meditoimalla ja kulkemalla luonnossa
- Ympäristövaikuttaminen. Rohkaistaan nuoria vaikuttamaan sekä seurakunnan päättäjiin, että muussa yhteiskunnassa esimerkiksi taiteen tai sosiaalisen median keinoin. Toiminta luo toivoa.
- Kestävät valinnat. Kannustetaan kestävään elämäntapaan ja kohtuuteen. Laaditaan rippikoulun ympäristöpelisäännöt ja huomioidaan kestävät valinnat rippikoulujen toteutuksessa: vastuullisuus, kulutuksen maltillisuus ja kierrätys. Mahdollisuuksien mukaan, joka toinen ruoka on kasvisruoka
- Ympäristötieto. Rippikoulun ympäristökasvatus perustuu tutkittuun tietoon. Tutustutaan siihen, mistä löytää luotettavaa tietoa.

6.3. Liikkuva seurakunta

Rippikoulun päivän ohjelma on vaihtelevaa ja siihen kuuluu myös liikkumista. Yhteinen liikkuminen tapahtuu leikkien ja höntsälajien kautta. Aktiviteetit valitaan siten, että taitoerot harrastuneisuudessa ei korostu. Ripariolympialajit ovat hassuja yhdessä toimimista vaativia ja sellaisia, joita ei voi ennakkoon harjoitella.

Aktiivisesti yksilö- tai joukkueurheilua harrastaville tarjotaan mahdollisuus aamulenkkeilyyn sekä tarvittaessa kerrotaan muita harjoitteluajoja. Aamulenkit saattavat olla osittain leirialueen ulkopuolella sovitulla reitillä. Aamulenkkeilijät ilmoittautuvat lähtiessä ja palatessa, jotta tiedetään, missä leiriporukka on.

Kirjallisuutta ja materiaalia

Broman, Annika; Mattsson, Birgitta ja Öjermo Carina
2006 Rippikoulu kaikille – kärsivällisyyttä, selkeyttä, rakennetta. Helsinki:
LK-kirjat.

Haapaniemi, Rauno ja Raina, Liisa
2014 Rakenna oppiva ryhmä. Pedagogisen viihtymisen käsikirja. Jyväskylä: PS-kustannus.

Herran kansan ensi rippi. Kotiväen rippikoulukirja.
2004 Herran kansan ensi rippi. Kotiväen rippikoulukirja. Kirkkohallitus/
Kirkon kasvatusta ja nuorisotyö Kirkon perheasiat.

Köykkä, Arto
2014 Nuorisotyön alkeet ja jatko. Helsinki: Kirjapaja.

Liikkuva seurakunta
<https://liikkuvaseurakunta.fi/>

Nuoret seurakuntalaisina. Kehittämisasiakirja.
2012 Nuoret seurakuntalaisina. Kehittämisasiakirja. Suomen ev.lut. kir-
kon kirkkohallituksen julkaisuja 2012:6. Helsinki: Kirkkohallitus.

Oppiminen pelissä: pelit, pelillisuus ja leikillisuus opetuksessa.
2014 Oppiminen pelissä: pelit, pelillisuus ja leikillisuus opetuksessa.
Toim. Krokfors, Kangas & Kopisto. Tampere: Vastapaino.

Pruuki, Heli ja Lassi
2012 Kotiväen rippikoulukirja.

Pruuki, Lassi
2010 Rippikoulun pikkujättiläinen. Helsinki: LK-kirjat.

Rippikoulun käsikirja.
2004 Rippikoulun käsikirja. Toim. Aaltonen, Heli; Pruuki, Lassi ja Saari-
nen, Pekka. Theologia practica. Helsinki: Kirjapaja.

Suuri ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017
<https://evl.fi/plus/seurakuntaelama/kasvatus/rippikoulu/suuri-ihme-rippikoulu-suunnitelma>

Turvallisemman tilan periaate
<https://www.ykliitto.fi/turvallinen-tila>

Vihreät riparit
2014 Vihreät riparit. Toim. Kokkonen, Jarno ja Pihkala, Panu. Helsinki:
Kirjapaja. *Huom. Sisältää jutun Paavalin seurakunnasta.*
<https://evl.fi/plus/seurakuntaelama/kasvatus/rippikoulu/vihreat-riparit>

<https://evl.fi/plus/seurakuntaelama/kasvatus/rippikoulu/vihreat-riparit/materiaalit>

Yhtä paljon kaikille ei ole yhtä paljon kaikille. Erilaiset oppijat rippikoulussa.
2006 Yhtä paljon kaikille ei ole yhtä paljon kaikille. Erilaiset oppijat rippikoulussa. Toim. Kuusi Riitta ja Porkka Jouko. Kirkkohallituksen julkaisuja 2006:2.

Liite 1 Leiriläisen osallistajakortti ja valokuvauslupa

Huoltaja täyttää osallistajakortin **yhdessä leiriläisen** kanssa

OSALLISTUJAKORTTI

Osallistajakortti on osa leiriturvallisuutta. Tiedot ovat luottamuksellisia ja vain työntekijöiden käytössä. Leirille ei voi osallistua ilman asianmukaisesti täytettyä ja allekirjoitettua osallistajakorttia. Kortti tuhoetaan leirin päätyttyä ja valokuvauslupa arkistoidaan.

Osallistajakortti ja valokuvauslupa tulee palauttaa viimeistään x.x.

Osallistajakortin voi toimittaa kirjekuoressa Paavalinkirkolle sisäpihalla olevaan postilaatikkoon, kuoreen merkintä xx.

Tai oman harkinnan mukaan lomakkeen voi toimittaa skannattuna tai kuvattuna sähköpostiosoite tai p. xxx xxxx xxx.

LEIRIN NIMI, PAIKKA JA AJANKOHTA

LEIRILÄISEN TIEDOT

NIMI
HENKILÖTUNNUS
LEIRILÄISEN KÄNNYKKÄNUMERO
POSTIOSOITE
POSTINUMERO JA PAIKKAKUNTA
<p>Ruoka-aine allergiat tai erityisruokavalio (ilmoitettava 2.6.:</p> <p>☐ EI   ☐ KYLLÄ, mitä? Erittele tarkasti (esim. raaka / kypsennetty, vähälaktoosinen / täysin laktoositon jne.)</p>
<p>Lääkeaineallergiat:</p> <p>☐ EI   ☐ KYLLÄ, mitä:</p>

Muut sairaudet tai merkittävät tiedot, jotka ohjaajien on hyvä tietää ohjelmaa suunniteltaessa tai otettaessa huomioon leiriläisen turvallisuutta:

EI

KYLLÄ, mitä:

Uimataito: hyvä   kohtalainen   ei osaa uida

Leiriläiselle saa tarvittaessa antaa käsikauppatavaran lääkkeitä ensiavuksi
(esim. Burana, Panadol, kyypakkaus)

KYLLÄ   EI   KYLLÄ, mutta vain seuraavia lääkkeitä:

Jotain muuta, mitä haluat kertoa?

HUOLTAJIEN TIEDOT

NIMI

PUHELINNUMERO josta tavoittaa leirin aikana

NIMI

PUHELINNUMERO josta tavoittaa leirin aikana

Leirin aikana tulee leiriläisellä ja ohjaajilla olla tavoitettavissa aikuinen, joka voi tarvittaessa ottaa vastuun nuoresta. Mikäli huoltajat ovat leirin aikana

tavoittamattomissa voivat leirin ohjaajat / leiriläinen tarvittaessa ottaa yhteyttä alla olevaan henkilöön:

NIMI

PUHELINNUMERO

SUHDE LEIRILÄISEEN

ALLEKIRJOITUKSET

Allekirjoittamalla tämän osallistujakortin annan lapselleni/nuorelleni luvan osallistua Paavalin seurakunnan järjestämälle leirille (leirin tiedot osallistujakortin alussa), sekä kaikkien leirillä ohjaajien valvonnassa järjestettävään toimintaan.

Olen myös lukenut leirin säännöt ja ymmärrän, että jatkuvista sääntörikkomuksista tai sairastuessaan leiriläinen voidaan lähettää kotiin huoltajan kustannuksella.

Jos nuoreni leirijakson tai konfirmaation jälkeen 14vuorokauden sisällä sairastuu koronaan, tulee siitä ilmoittaa tartuntatautilääkäreiden ohjeiden mukaisesti altistuneille.

PAIKKA JA PÄIVÄMÄÄRÄ

HUOLTAJAN ALLEKIRJOITUS

NIMENSELVENNYS

LEIRILÄISEN ALLEKIRJOITUS

LUPA / KIELTO VALOKUVIEN KÄYTÖSTÄ

Tämä valokuvien ja videoiden käyttöä koskeva lupa säilytetään leirin jälkeen.

Paavalin seurakunnan rippikouluissa käytetään seuraavia sosiaalisen mediakanavia: Instagram, Facebook, Snapchat sekä YouTube.

Lisäksi kuvia voidaan käyttää rippikouluesittelyissä sekä seurakunnan nettisivuilla.

Annan luvan käyttää kuvia ja

videoita Paavalin seurakunnan omissa kohteissa.

En anna lupaa käyttää kuvia/ videoita leiriläisestä

LEIRILÄISEN TIEDOT

NIMI
SYNTYMÄAIKA

ALLEKIRJOITUKSET

PAIKKA JA PÄIVÄMÄÄRÄ
HUOLTAJAN ALLEKIRJOITUS
NIMENSELVENNYS
HUOLTAJAN PUHELINNUMERO
LEIRILÄISEN ALLEKIRJOITUS

Liite 2. Leirijumalanpalveluksen kaava

LEIRIJUMIS

Paavalin seurakunta

I Johdanto (esitellään jumalanpalvelus)

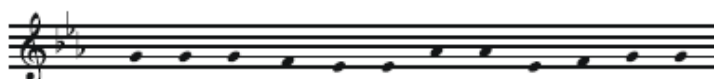
1. Alkulaulu/-virsi

---

2. Alkusiunaus

Siunaus

L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen-gen ni-meen.

S Aa-men, aa-men, aa - men.

Vuorotervehdys

L Her - ra ol - koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

3. Johdantosanat

---

4. Yhteinen rippi

Synnintunnustus

Synninpäästö

L Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että antoi ainoan Poikansa, jottei yksikään, joka häneen uskoo, joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikkisen elämän.

S Aamen.

5. Kiitoslaulu/-virsi (kiitetään kolmiyhteistä Jumalaa)

---

6. Päivän rukous

L Ru - koil - kaam - me.

S Aa - men, aa - men.

II Sana

---

*7. Evankeliumi

---

8. Päivän laulu

---

9. Saarna

---

*10. Uskontunnustus (Credo)

Apostolinen uskontunnustus

S Minä uskon Jumalaan,
 Isään, Kaikkivaltiaaseen,
 taivaan ja maan Luojaan,
 ja Jeesukseen Kristukseen,
 Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
 joka sikisi Pyhästä Hengestä,
 syntyi neitsyt Mariasta,
 kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
 ristinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
 astui alas tuonelaan,
 nousi kolmantena päivänä kuolleista,
 astui ylös taivaisiin,
 istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
 ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,
 ja Pyhään Henkeen,
 pyhän, yhteisen seurakunnan,
 pyhän yhteyden,
 syntien anteeksiantamisen,
 ruumiin ylösnousemisen
 ja iankaikkisen elämän.

11. Laulu

III Rukous

---

12. Esirukous

---

13. Isä meidän (Pater noster)

S Isä meidän, joka olet taivaassa.
 Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
 Tulkoon sinun valtakuntasi.
 Tapahtukoon sinun tahtosi,
 myös maan päällä niin kuin taivaassa.
 Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
 Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
 niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
 jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
 Äläkä saata meitä kiusaukseen,
 vaan päästä meidät pahasta.
 Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
 Amen.

IV Päätös

---

14. Siunaus

L Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
 Herra kirkastakoon kasvonsa teille
 ja olkoon teille armollinen.
 Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
 ja antakoon teille rauhan.
 Isän ja + Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Amen.

15. Loppulaulu

Liite 4 Esimerkki päivärippikoulun viikko-ohjelmasta

	Maanantai 3.8.	Tiistai 4.8.	Keiskiviikko 5.8.	Torstai 6.8.	Perjantai 7.8.	Konfirmaatiopäivä lauantai 15.8.
9.30	Usko: Tarina ja laulu Arja	Usko: Tarina ja laulu AnMa	Usko: Tarina ja laulu isonen	Usko: Tarina ja laulu isonen	Usko: Tarina ja laulu isonen	
9.45	Toivo: Tutustuminen, isosryhmiätko, ryhmissäyhteistyö AnMa + isokset	Toivo: Raamattu ja sen käyttö Arja Leirijumien valmistelut AnMa + isokset	Toivo: Sääntöjen ensimmäisen kirkon raunioita aloitus Maailma AnMa	Toivo: Puhutus ja pelot AnMa Kuolemia Arja	Toivo: Elämä, tulevaisuus, aikuisuus, ihmissuhteet, onnellisuus, rakkaus yhdeksä	
11.20	Leirijumien raami isosryhmiätko	Raami 10 käsitä	Raami Kaste- ja ihetyksätko	Raami Konfirmaatioleikki	Raami Pienosevankeilumi	
	Toivo: virsivarti	Toivo: virsivarti	Toivo: virsivarti	Toivo: virsivarti	Toivo: virsivarti	
12.00	Lounas	Lounas	Lounas	Lounas	Lounas	
12.45	Itaohjelma/ yhteistä pelailua	12.45-13.15 Paikkarit kirkossa Arja	Itaohjelma/ yhteistä pelailua	Itaohjelma/ yhteistä pelailua	Itaohjelma/ yhteistä pelailua	Jos kuvaus aloitetaan klo 12.30-12.45
13.30	Paikkarit kirkossa AnMa	13.15-14.00 Itaohjelma/ yhteistä pelailua	Usko: Jumit: Armoiton päiväleija	Usko: Laupias samarialainen	Usko: Jumit: Tuhtiajapoika	klo 13.00 kokouksellinen nuortentilaan
14.00	Välipala	Välipala	Välipala	Välipala	Välipala	klo 14 konfirmaatiomessu
14.30	Toivo: Minä, ihmiset, toisten kanssa Arja	Toivo: Jumala, rukous AnMa	Toivo: Jeesus Arja	Toivo: Kirkko, Pyhä Henki, usko, uskonto, kirkolliset toimintatavat? kaikki klo 15-15 Kirkkomusiikki? Kanttori	Toivo: Riparin kertaus kaikki Riparin laute Kirjeet nuortajille	
16.00	OPKtuokio ryhmittäin	OPKtuokio ryhmittäin	OPKtuokio ryhmittäin	OPKtuokio ryhmittäin	Konfirmaatioharjoitus	
16.20 16.30 kotiin	Usko: hartaus isonen	Usko: hartaus isonen	Usko: hartaus isonen	Usko: hartaus isokset yhdessä	Vaihtokuvaus tai konfirispäivänä Lopetetaan noin klo 17.15	

Liite 5. Esimerkki kyselystä, jolla kerätään nuorten ajatuksia ja kysymyksiä leiri-ohjelmaa varten

Riparikysely 2021

Riparikyselyn vastaukset auttavat ohjaajia ja isosia riparin suunnittelussa. Vastaukset käsitellään nimettömästi, älä kirjoita nimeäsi mihinkään kohtaan. Ripariyhmätietoa käytetään vain siihen, että voimme tietää vastaajamäärän ryhmittäin.

1. Ripariyhmäsi

- Korpirauha/ seurakuntaopisto
- Mannila
- Vanha Tuusjärvi
- Isonen/appari

2. Mitä odotat riparilta? Mitä haluaisit tehdä riparilla?

3. Mitkä asiat kiinnostavat sinua?

4. Mitä haluaisit oppia riparilla?

5. Mitä toivot/ odotat tulevaisuudelta?

6. Mitkä asiat maailmassa pelottavat sinua?

7. Mitä haluaisit tietää Jumalasta, Raamatusta, kirkosta tai kristinuskosta?

8. Mihin kysymyksiin haluaisit vastauksen Jumalalta?

9. Onko jotain erityisesti pohtinut korona-aikaan?

10. Mihin kysymyksiin olet aina halunnut saada vastauksen?

11. Muu asia tai tema, josta haluaisit riparilla keskustella